

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
ŠIUOLAIKINĖS LIETUVIŲ LITERATŪROS ASPEKTAI	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): asist. Neringa Klišienė Kitas / a (-i):	Vilniaus universiteto Filologijos fakultetas Literatūros, kultūros ir vertimų tyrimų institutas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė ir nuotolinė	5 semestras	Lietuvių k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	32	98

Dalyko (modulio) tikslas
Dalyko tikslas – suteikti sisteminių moderniosios ir šiuolaikinės lituanistikos žinių, ugdyti gebėjimą analizuoti, sisteminti bei vertinti lietuvių kalbos ir literatūros reiškinius platesniuose literatūros ir kultūros kontekstuose, filologinėje ir tarpdalykinėje perspektyvoje, profesionaliai vartoti lietuvių kalbą žodžiu ir raštu, taip pat kritiškai mąstyti, savarankiškai mokytis, bendrauti ir bendradarbiauti tarptautinėje aplinkoje.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Žinos ir gebės kalbą ir literatūrą apibūdinti kaip reiškinius, tinkamai taikydami pagrindines sąvokas, terminus ir kitas fundamentinių bei taikomųjų tyrimų rezultatais grindžiamas žinias, lietuvių kalbos, Lietuvos literatūros ir kultūros kontekstuose.	Probleminis, istorinis-kultūrinis dėstymas, įtraukianti paskaita, savarankiškas skaitymas.	Darbas seminaruose, skaitytų tekstų pristatymas, knygos recenzija, egzaminas.
Gebės planuoti, organizuoti, vykdyti ir vertinti literatūros reiškinių, kalbų ar kultūros politikos veiklas, tiek Lietuvoje, tiek užsienyje teikdamas literatūros, kalbos ir (ar) kultūros srities reiškinių analizę bei rekomendacijas suinteresuotoms šalims.	Probleminis dėstymas, aktyvaus mokymosi metodai (seminarinė diskusija), savarankiškas skaitymas.	
Gebės reflektuoti savo ir kitų pasiekimus, identifikuoti poreikį tolimesniai profesinių kompetencijų		

ugdymui, savarankiškai studijuoti bei valdyti asmeninio tobulėjimo procesą.		
Supras atvirumo pokyčiams svarbą savo mokymosi, darbo sėkmei ir gebės demonstruoti atvirumą skirtingoms lingvistinėms, literatūrologinėms, kultūrinėms idėjoms ir perspektyvoms, siekdamas įgyti naujų kompetencijų.	Probleminis dėstymas, aktyvaus mokymosi metodai (seminarinė diskusija), savarankiškas skaitymas. Tekstų skaitymas ir analizavimas.	Darbas seminaruose, skaitytų tekstų pristatymas, Teksto analizė, knygos recenzija, egzaminas.

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1.Šiuolaikinės lietuvių literatūros samprata, atskaitos taškas (1990 m.) ir su juo siejami veiksniai (cenzūros nykimas, naujų temų, semantikos, poetikos nuostatų išryškėjimas). Dviejų pastarųjų dešimtmečių lietuvių literatūros apžvalga, kultūros kaita; dominuojančios nūdienos tendencijos (pagrindiniai autoriai).	2						2	6	Ričardas Gavelis, „Jauno žmogaus memuarai“ (perskaityti ir pasiruošti analizei nurodytais aspektais). <i>Toliau: ta pati užduotis.</i>
2. Žvilgsnis atgal (socialinė, politinė sovietinės visuomenės kritika). Ričardo Gavelio ir Jurgio Kunčino kūryba.			2				2	7	Jurgis Kunčinas, „Tūla“.
3. Visuomenės mąstymo ir gyvenimo šampų parodijos. Juozas Erlickas, Herkus Kunčius	2		1				3	9	Sigitas Parulskis, „Trys sekundės dangaus“, Juozas Erlickas, „Knyga“, Herkus Kunčius, „Nepasigailėti Dušanskio“ (pasirinktinai).
4. Šiuolaikinės poezijos branduolys. Rytų kultūros idėjos, daikto estetika (Donaldas Kajokas, Nijolė Miliauskaitė) Estetinės tendencijos: žaidybiškumas, eksperimentas, paradoksas, nihilizmo, reliatyvizmo problemika, intertekstualumas (Antanas A. Jonynas, Sigitas Parulskis, Gintaras Grajauskas).	1		1				2	7	Antano A. Jonyno (3–5 eil.), Donalds Kajoko (3–5 eil.), Nijolės Miliauskaitės (3–5 eil.), Sigito Parulskio (3–5 eil.), Gintaro Grajausko (3–5 eil.) poezija.
5. Naujausia poezija: autoriai, tendencijos, debiutai.			2				2	6	Pastarųjų penkerių metų poetų debiutai (pasirinktinai – 3 eil.).
6. Šiandieninės prozos tendencijos (populiarioji literatūra, istorinis romanas). Tradicijos pėdsakai ir transformacijos (Valdas Papievis, Jaroslavas Melnikas, Tomas Vaiseta ir kt.).	2		2				4	10	Valdas Papievis „Eiti“, Jaroslavas Melnikas, „Rojalio kambarys“ (arba „Pasaulio pabaiga“), Tomas Vaiseta, „Ch“.

7. Moterų proza ir poezija: pasaulėjauta, vertybės, moteriškas rašymas.	2		2				4	8	Undinė Radzevičiūtė „Grožio ir blogio biblioteka“, Paulina Pukytė „Bedalis ir labdarys“.
8. Eseistika kaip „esminio mąstymo teritorija“.	1		2				3	6	Rolando Rastausko, Giedros Radvilavičiūtės, Danutės Kalinauskaitės esė po 2 pasirinktinai
9. Šiuolaikinės lietuvių dramaturgijos kontekstas. Draminio teksto analizės aspektai: realybės ir sąlygiškumo santykis, laiko, istorijos ir žmogaus samprata. Naujosios dramaturgijos tendencijos. Debiutai.	2		2				4	7	Sigitas Parulskis „Vienatvė dviese“ (I d. „Pavėluotas prologas“), Marius Ivaškevičius, „Malyš“. Dovilė Zavedskaitė, „Sniego senis besmegenis“.
10. Literatūros recepcija: šiuolaikinės lietuvių literatūros vertinimo objektyvumo ir subjektyvumo problemos, žiniasklaidos, reklamos industrijos poveikis kūrinių vertinimams. Rezonansinės knygos.	2		2				4	7	Seminarinė medžiaga.
11. Recenzijos rašymas								15	
12. Egzaminas.		2					2	10	Pasiruošimas egzaminui.
Iš viso	14	2	16				32	98	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminaruose	20 %	Semestro metu	Vertinama 0–2 balais. 2 balai: aktyviai dalyvauja diskusijoje, argumentuotai atsako į klausimus, formuluoja problemas ir klausimus, teikia motyvuotų kritinių pastabų ar įžvalgų; 1 balas: dalyvauja diskusijoje, atsako į užduodamus klausimus; 0 balų: beveik nedalyvauja diskusijoje
Pranešimas	30 %	Semestro metu	Vertinama 0–3 balais: susipažinimo su medžiaga išsamumas, gebėjimas ją įdomiai ir problemiška pateikti, tinkamų pavyzdžių parinkimas. Analitiniai sugebėjimai, kūrybiškumas, sklandžiai pateikta nagrinėjimo teksto analizė. Gebėjimas diskusijos metu atsakyti į auditorijos klausimus, pastabas, pagrįsti savo poziciją.
Egzaminas	50 %	Egzaminų laikymo laikotarpiu	Egzaminą sudaro: rašto darbas (pasirinktos per pastaruosius 5 metus publikuotos knygos recenzija (apimtis: 7000-9000 spaudos ženklų); atsakymas žodžiu į klausimą iš dalyko temų. Gera parengta recenzija turi apimti pasirinkto recenzuoti kūrinio vieną (du) probleminius aspektus, atspindėti gebėjimą analitiškai mąstyti bei pritaikyti paskaitų metu įsivintas sąvokas. Vertinama argumentacijos nuoseklumas, pasirinktos problemos (aspekto) analizė, gramatinių, skyrybos, stiliaus klaidų nebuvimas. Žemesnieji vertinimai graduojami pagal analizės adekvatumą ir išsamumą. Pažymys mažinamas už kalbos ir stiliaus klaidas. Atsakymas į klausimą žodžiu (10%): nagrinėjamos medžiagos išmanymas, šiuolaikinės lietuvių literatūros problemų suvokimas ir motyvuotas jų išdėstymas.

			<p>Aukščiausių pažymių siekiantys studentai turi pateikti argumentuotą savo požiūrį į problemiškus šiuolaikinius lietuvių literatūros reiškinius savarankiškai parinkdami pavyzdžius iš perskaitytos literatūros (kultūriniai žurnalai, lietuvių literatūrai skirtos interneto svetainės ir kt.).</p> <p>Vertinama 1–10 balų, vadovaujantis VU Studijų rezultatų vertinimo tvarka. Gautas egzamino balas dauginamas iš 0,5.</p>
--	--	--	---

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Ričardas Gavelis	1991	Jauno žmogaus memuarai		Vaga
Jurgis Kunčinas	2013	Tūla		Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
Herkus Kunčius	2006	Nepasigailėti Dušanskio		Versus Aureus
Valdas Papievis	2010	Eiti		Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
Jaroslavas Melnikas	2004	Rojalio kambarys		Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
Jaroslavas Melnikas	2006	Pasaulio pabaiga		Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
Giedra Radvilavičiūtė	2004	Suplanuotos akimirkos		Baltos lankos
Danutė Kalinauskaitė	2008	Niekada nežinai	p.7-52	Baltos lankos
Rolandas Rastauskas	2009	Privati teritorija		Apostrofa
Valdas Papievis	2010	Eiti		Odilė
Sigitas Parulskis		Trys sekundės dangaus		Bet kuris leidimas
Sigitas Parulskis	2006	Trys pjesės	p. 138-148	Baltos lankos
Sigitas Parulskis	2004	Marmurinis šuo		Baltos lankos
Paulina Pukytė	2013	Bedalis ir labdarys		Apostrofa
Undinė Radzevičiūtė	2020	Grožio ir blogio biblioteka		Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
Marius Ivaškevičius	2002	Artimas	p. 189-220	Tyto alba
Tomas Vaiseta	2021	Ch		Baltos lankos
Dovilė Zavedskaitė		Sniego senis besmegenis		https://dramokratija.lt/lt/pjesiu-archyvas/2019/sniego-senis-besmegenis/
Papildoma literatūra				
Giedrius Viliūnas (red.)	2003	<i>Naujausioji lietuvių literatūra (1988–2002)</i>		Vilnius: Alma littera
Rita Tūtlytė	2006	Išliekanti lyrika: XX a. lietuvių poezijos vidinių struktūrų kaita.		Vilnius: Gimtasis žodis
Jūratė Sprindytė	2006	Prozos būsenos (1988–2005)		Vilnius: LLTI
Loreta Jakonytė	2005	Rašytojo socialumas: lietuvių rašytojų savivoka XX amžiaus 10-jame dešimtmetyje.		Vilnius: LLTI
Periodika: Literatūra ir menas, Metai, Kultūros barai, Naujasis židinys-Aidai ir kt.				

